

PRAKTIKOS VADOVO VAIDMUO, MOTYVUOJANT STUDENTUS PROFESINEI VEIKLAI

Zita Latonaitė,
Adolfina Liumienė
Šiaulių kolegija
Aušros al. 40, Šiauliai

Anotacija

Slaugytojų profesinė veikla neapsiriboja vien medicinine pacientų priežiūra. Jų darbe svarbūs socialiniai, psichologiniai ir pedagoginiai aspektai. Straipsnyje analizuojamas slaugytojo, kaip praktikos vadovo, vaidmuo motyvuojant studentų profesinę veiklą. Pateikiamas studentų požiūris į profesinės veiklos praktikų organizavimą, apibendrinami praktikos vadovo veiklos aspektai dirbant su studentais, analizuojami studentų motyvacijos praktikos metu veiksniai. Tyrimui atlikti organizuota anketinė studentų apklausa. Duomenys apdoroti SPSS programos 12.0 versija.

Temos aktualumas

Vykstantys socialiniai, ekonominiai, kultūriniai pokyčiai Lietuvoje sąlygoja slaugytojų poreikį įgyti naujų žinių, įgūdžių, gebėjimų, t.y. slaugytojo profesija reikalauja kompetencijos įgijimo bei nuolatinio jos plėtojimo (Šernas, 1998).

Slaugos praktika vis daugiau grindžiama mokslu, ir tai užtikrina praktinės veiklos kokybę. Kolegijoms keliamas atsakingas uždavinys - rengti sveikatos priežiūros sistemai kompetentingus, visapusiškai išsilavinusius, Europos Sąjungos reikalavimus atitinkančius specialistus (Nacionalinis slaugos politikos forumas, 2005).

Praktinis mokymas - kokybiško bendrosios praktikos slaugos specialistų parengimo pagrindas ir svarbi studijų proceso dalis.

Kas lemia bendrosios praktikos slaugos studijų programos studentų profesinį pasirengimą? Kokie veiksniai turi įtakos studentų praktinei veiklai?

Tyrimo tikslas – apibrėžti praktikos vadovo vaidmenį, motyvuojant studentų profesinę veiklą.

Tyrimo uždaviniai

1. Išsiaiškinti studentų požiūrį į profesinės veiklos praktikų organizavimą.
2. Apibūdinti praktikos vadovo veiklos aspektus.
3. Išsiaiškinti veiksnius, lemiančius studentų motyvaciją.

Tyrimo objektas - praktikos vadovo vaidmuo.

Tyrimo metodika ir organizavimas

Tyrimė dalyvavo 106 respondentai. Tai I-IV kurso bendrosios praktikos slaugos studijų programos studentai. Atlikta anketinė apklausa. Respondentams buvo pateiktas struktūrizuotas klausimynas.

Duomenys apdoroti SPSS programos 12.0 versija. Skaičiuotas Sperman'o ranginis koreliacijos koeficientas, vertinant tiesioginį (teigiamą) arba netiesioginį (neigiamą) ryšį. Duomenys buvo laikomi statistiškai patikimi, kai $p < 0,05$.

1 lentelė

Koreliacijos koeficiento reikšmė

Ryšio stiprumas	Koreliacijos koeficientas	
	Tiesioginis ryšys	Netiesioginis ryšys
Ryšio nėra	0	0
Silpnas	0,01-0,29	(-0,01)- (-0,29)
Vidutinis	0,30-0,69	(-0,30)-(-0,69)
Stiprus	0,70-0,99	(-0,70)-(-0,99)
Visapusiškas	1	-1

BENDROSIOS PRAKTIKOS SLAUGYTOJŲ PROFESINIS RENGIMAS

Profesinis rengimas yra asmenybės ugdymas. Bernhard Bonz (1998) nurodo, kad visų pirma turi būti vykdomas lavinimas plačiąja prasme, o vėliau profesinei veiklai reikalingas mokymas. Profesinis ugdymas turėtų būti orientuotas į žmogų, kaip visapusišką, imlią asmenybę, ir kartu į jo profesinę kompetenciją.

Gerinti individo profesinį pasirengimą, jo asmenybės ugdymo kokybę galima visokeriopai plečiant besimokančiųjų teorinę ir praktinę profesinės veiklos kompetenciją (Šernas, 1998).

Bendrosios praktikos slaugytojų profesinis mokymas orientuotas į specialiųjų įgūdžių, mokėjimų ir teorinių žinių įgijimą. Svarbi profesinio rengimo dalis yra praktinis mokymas. Spartus medicinos mokslo ir technologijų vystymasis daro didelę įtaką slaugos praktikai. Tinkamą ir kokybišką slaugą garantuoja ne tik geras jos organizavimas, bet ir stiprūs slaugos mokslo ir praktikos pagrindai. Šiuolaikinė slaugos praktika keičiasi ir tampa vis sudėtingesnė. D.Kalibatienė (2004) nurodo šias slaugytojo funkcijas:

- slaugyti įvairaus amžiaus sveikus ir sergančius asmenis, mokėti atlikti slaugos procedūras ir veiksmus, kurie visiškai užtikrintų paciento gyvybines reikmes, kad ir kokia būtų jo liga ar negalia;
- savarankiškai planuoti ir organizuoti slaugos procesą;
- ugdyti, stiprinti ir palaikyti pacientų ir dar nesergančiųjų gyventojų sveikatą, mokyti sveikos gyvensenos, vykdyti prevenciją;
- skatinti pacientų, šeimos narių savirūpą;
- padėti pacientui reabilituotis ir adaptuotis visuomenėje;
- bendradarbiauti su kitais sveikatos priežiūros specialistais ir dirbti komandoje;
- tobulinti savo žinias ir praktinius gebėjimus, diegti praktikos naujoves;
- dirbti mokslinį tiriamąjį slaugos darbą;
- viso to mokyti studentus bei kitus sveikatos priežiūros darbuotojus.

Bendrosios praktikos slaugytojo rengimo standartas apibrėžia rengimo reikalavimus, profesines kvalifikacijas, bendruosius gebėjimus. Slaugos studijų programos turinys orientuotas į holistinę žmogaus, sveikatos ir slaugos sampratą, o studentų rengimas profesinei veiklai skatina savarankišką, kompetentingą jų darbą (Grakauskienė, 1998). Slaugytojų rengimas glaudžiai susijęs su klinicine praktika. Siekiant mokymo vientisumo, teorinis mokymas derinamas su praktiniu darbu. Bendrosios praktikos slaugos studijų programoje profesinės veiklos praktikos sudaro 42 kreditus, t.y. 30 proc. visos studijų programos apimtį. Profesinės veiklos praktikos tikslas - leisti studentui įgyti praktines profesines kompetencijas, demonstruoti su konkrečia veikla susijusius pasiektus praktikos ir studijų tikslus (Praktikų aprašas, 2005). Studentų praktiniai įgūdžiai formuojami nuo pirmojo kurso. Studentų profesinės veiklos praktikos organizuotos taip, kad studentas palaipsniui įgytų praktinių gebėjimų dirbti su įvairaus amžiaus sveikais ir sergančiais asmenimis.

Plėtojantis slaugos mokslui ir praktikai, slaugytojo veiklos kompetencijos ribos plečiasi. Didėja slaugytojų vaidmuo realizuojant slaugos studijų programą. MN:28 nurodo, kad slaugytojas turi teisę savo praktinę patirtį ir įgūdžius perduoti slaugos studentams ir kitiems slaugos specialistams. Be to, viena iš slaugytojų funkcijų yra mokyti ne tik personalą, bet ir studentus.

Studentų praktinę veiklą organizuoja fakulteto metodinis vadovas ir praktikos vadovas. Praktikos vadovas – aukštą kvalifikaciją ir ne mažesnę kaip 3 metų atitinkamo darbo stažą turintis, institucijoje dirbantis slaugytojas.

Pasikeitus požiūriui į slaugos praktiką, svarbi pasidaro praktikos vadovų kompetencijos problema ir jų gebėjimas dalyvauti ugdymo procese. P. Jucevičienė, D. Lepaitė (2000) teigia, kad kompetencija - tai žmogaus kvalifikacijos raiška arba gebėjimas veikti, sąlygotas individo žinių, mokėjimų, požiūrių, asmenybės savybių bei vertybių.

Vadovaujant profesinės veiklos praktikoms, ypač svarbūs pedagoginiai gebėjimai: bendravimo, bendradarbiavimo kultūra, organizaciniai gebėjimai, pedagoginis kūrybingumas, pažintiniai moksliniai, ekspresijos ir sugestyvumo gebėjimai (Žydžiūnaitė, 2006). Šias vertybes studentas turi pamatyti ir pajusti praktikos vadovo asmenybėje.

Slaugytojas – praktikos vadovas turi suvokti tiek slaugos, tiek pedagoginį procesą, sugebėti lanksčiai taikyti įvairius mokymo metodus, motyvuoti studentus praktiniam įgūdžių formavimui.

Motyvacija – tai veiksmy bei elgesio žadinimas ir skatinimas, vykstantis žmogaus psichikoje (Butkienė, Kepalaitė, 1996). Motyvacija labai svarbi žmogaus gyvenime, nes apima plačią sferą: poreikius, interesus, ketinimus, nuostatas, įsitikinimus.

Kuo motyvai mokyti stipresni, tuo didesnis ir susidomėjimas, tuo lengviau mokytis ir pasiekti geresnių rezultatų. Kai kalbame apie studentų praktinės veiklos motyvaciją, įvertiname daugelį veiksnių, skatinančių įgyti praktinių įgūdžių ir gebėjimų. Tai ir praktinės veiklos vertingumas, savęs įtvirtinimas, savigarba, savęs, kaip tam tikros organizacijos ar komandos nario, suvokimas, kūrybinė atmosfera, praktikos vadovo pasitikėjimas ir skatinimas veikti.

Besimokantysis turi gauti paramą, turi būti skatinamas toliau augti ir tobulėti (Rajeckas, 2000). Motyvuojantys veiksniai nevienodai veikia skirtingus žmones. Todėl, norėdami motyvuoti studentus, slaugytojai turėtų periodiškai kalbėtis su studentais, išsiaiškinti įvairius veiksnius, motyvuojančius studentus praktinei veiklai.

Geriau parengti studentus profesinei veiklai pavyksta tada, kai ieškoma tampresnių sąsajų tarp teorinio mokymo ir praktinės studentų veiklos, motyvuojant jų savarankiškumą, atsakomybę siekiant bendro tikslo – reikalingos patirties, gebėjimų ir įgūdžių įgijimo.

Tyrimo rezultatai

Praktikos organizavimas

Praktikos vadovas – slaugytojas, dirbantis įvairių lygių sveikatos priežiūros institucijose, turintis aukštą kvalifikaciją. Praktikos vadovui vien gerų dalykinių žinių nepakanka. Jo veikla yra kūrybinio pobūdžio, susijusi su ieškojimais, kūrybišku teorijos pritaikymu.

Svarbu gebėti tinkamai organizuoti praktinio mokymo procesą, kad studentai aktyviai jame dalyvautų, kuo lengviau perimtų informaciją, kuo sėkmingiau formuotųsi atitinkami jų mokėjimai ir įgūdžiai (Rajeckas, 2000). Praktikos sėkmė labai priklauso nuo jos tikslų ir uždavinių išaiškinimo studentams. Dauguma žemesniųjų kursų studentų (57,8 proc.) teigė, kad suvokė praktikos tikslus ir uždavinius, tačiau 49,2 proc. aukštesniųjų kursų studentų nurodė, kad ne visiškai juos žinojo, o viena trečioji respondentų dalis, prisipažino, kad nebuvo supažindinti su praktikos tikslais ir uždaviniais.

Bendrosios praktikos slaugos studijų programos studentai profesinės veiklos praktikas atlieka įvairių lygių sveikatos priežiūros institucijose, todėl praktikos vadovo uždavinys – padėti studentui susiorientuoti naujoje vietoje, aktyviai įsijungti į praktinę veiklą. Tyrimo rezultatai parodė, kad tik pusė respondentų (50 proc.) buvo supažindinti su skyriaus vidaus tvarkos taisyklėmis, viena trečioji dalis – buvo supažindinti tik iš dalies, net 10,4 proc. respondentų nurodė, kad visai nebuvo supažindinti su vidaus tvarkos taisyklėmis. Ir personalas, ir studentai privalo žinoti vidaus tvarkos taisykles ir jų laikytis.

Labai svarbu, kad studentas suvoktų sudėtingus socialinius santykius, išmoktų sėkmingai dirbti bendradarbiaudamas su kitais žmonėmis. Todėl svarbu pažinti skyriuje dirbančius sveikatos priežiūros darbuotojus ir bendradarbiauti su jais. Išanalizavus tyrimo rezultatus, paaiškėjo, kad dauguma (63,9 proc.) vyresniųjų kursų studentų buvo supažindinti su skyriaus personalu. Žemesniųjų kursų studentai teigiamai atsakė – 24,4 proc., o 20 proc. studentų nurodė, kad iš viso nebuvo supažindinti ar pristatyti skyriaus darbuotojams. Tai apsunkino studentų adaptaciją.

Tarptautinių žodžių žodyne adaptacija apibūdinama kaip prisitaikymas, prisiderinimas, žmogaus prisiderinimas prie kintančių gyvenimo sąlygų. Esant toms pačioms sąlygoms, žmonės reaguoja skirtingai, tiek psichologiniu, tiek socialiniu ar fiziniu požiūriu. Sėkmingai praktinei veiklai didelę reikšmę turi visų studentų, ypač žemesniųjų kursų, adaptacija.

2 lentelė

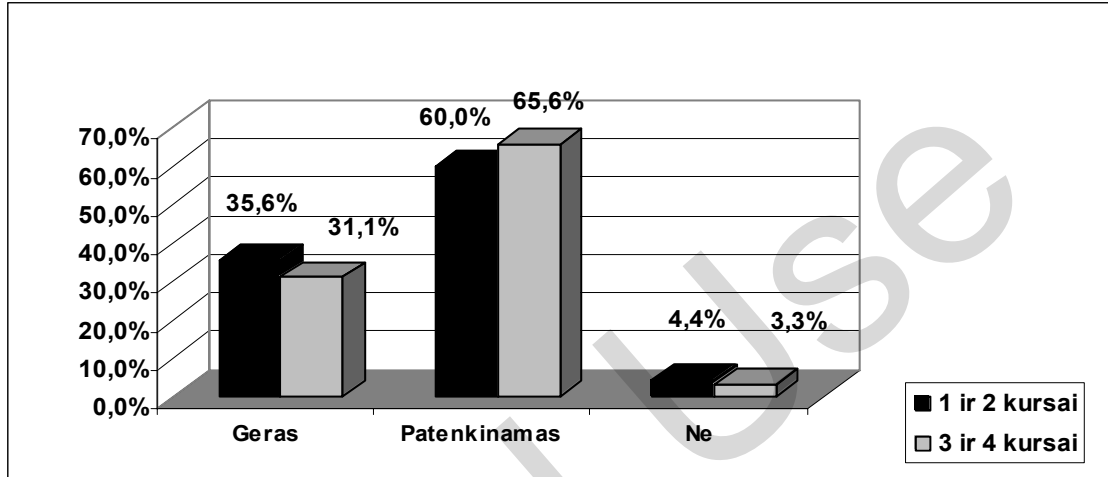
Adaptacijos problemos

			Adaptuotis praktikos atlikimo vietoje buvo sunku			Viso:
			taip	iš dalies	ne	
Kursas	Pirmas ir antras	Skaičius	11	22	12	45
		Proc. Kursas	24,4%	48,9%	26,7%	100%
	Adaptuotis praktikos atlikimo vietoje buvo sunku	57,9%	42,3%	34,3%	42,5%	
Trečias ir ketvirtas	Skaičius	8	30	23	61	
		Proc. Kursas	13,1%	49,2%	37,7%	100%
	Proc. Adaptuotis praktikos atlikimo vietoje buvo sunku	42,1%	57,7%	65,7%	57,5%	
Iš viso:	Skaičius	19	52	35	106	
		Proc. Kursas	17,9%	49,1%	33,0%	100%
	Proc. Adaptuotis praktikos atlikimo vietoje buvo sunku	100%	100%	100%	100%	

Adaptuotis praktikos atlikimo vietoje buvo sunku ar iš dalies sunku daugiau nei pusei respondentų (67 proc.) ir tik 33 procentams respondentų tai nesukėlė jokių problemų.

Akivaizdus yra studentų adaptacijos ir praktikos tikslų žinojimo ryšys. Galima teigti, kad kuo daugiau studentai žinojo apie būsimąją praktiką, tuo lengviau jiems buvo adaptuotis ($r = 0,800$; $p < 0,05$).

Siekiant išsiaiškinti respondentų nuomonę apie organizacinį pasirengimą praktikai, anketoje buvo klausta, kaip studentai vertina pasirengimą praktikai ir kokių turėjo problemų.

1 pav. Organizacinis pasirengimas praktikai

Išanalizavus respondentų nuomonę, nustatyta, kad daugiau nei pusė respondentų (64 proc.) organizacinį pasirengimą praktikai vertino patenkinamai, vienas trečdalis respondentų vertino gerai.

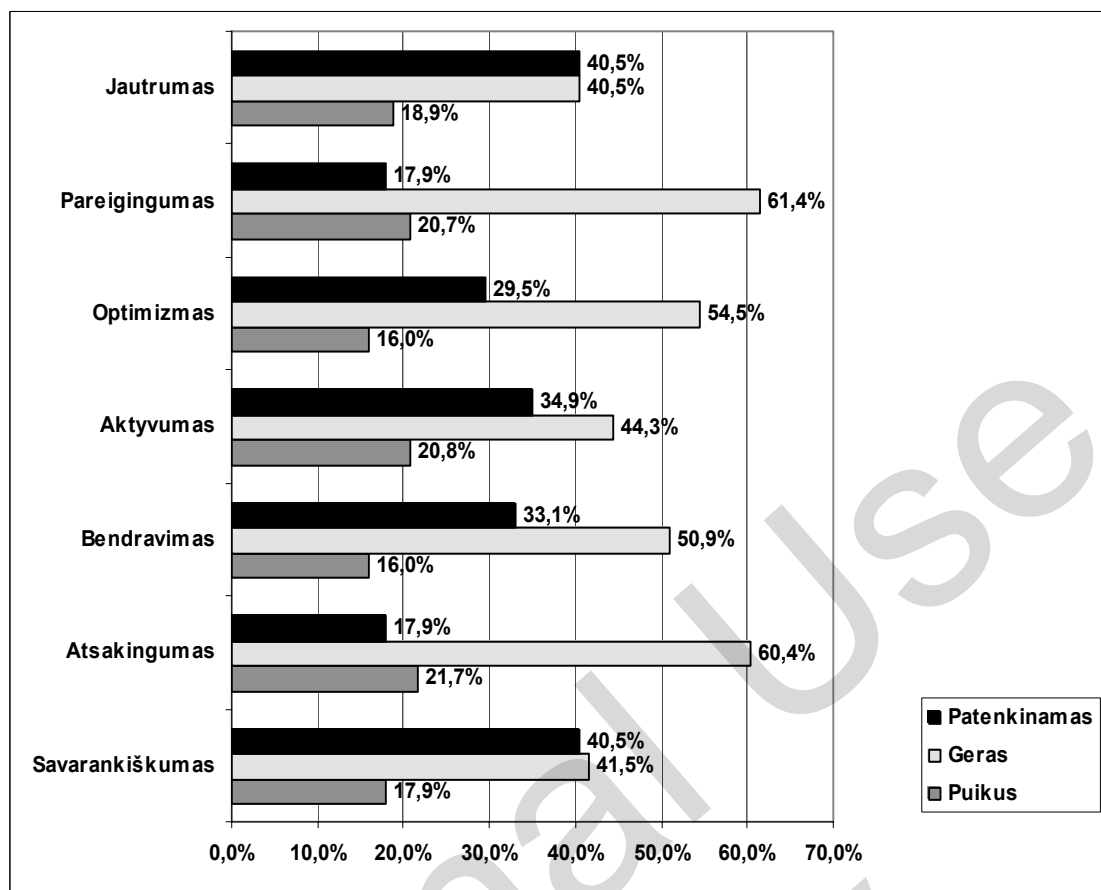
Pasirengimas praktikai iš esmės priklauso nuo to, kaip vadovas supažindina su skyriaus struktūra, personalu, praktikos tikslais. Galima teigti, kad kuo išsamesnę informaciją studentams pateikė praktikos vadovas, tuo geriau jie įvertino pasirengimą praktikai ($r = 0,593$; $p < 0,05$).

Vadovavimas praktikai

Pedagoginiuose šaltiniuose teigiama, kad vadovavimas mokymuisi, t.y. tikslingas, nuoseklus ir aktualus mokinių veikimas, stimuliuoja pažintinę ir praktinę jų veiklą (Jovaiša, 1993). Praktikos vadovas siekia, kad studentai įgytų dalykines kompetencijas, susijusias su konkrečia praktine veikla. Dauguma respondentų (75,5 proc.) praktikos vadovo skatinimą gilinti teorines ir jų praktinių įgūdžių ugdymą vertino gerai ir puikiai, tačiau kas ketvirtas studentas įvertino patenkinamai.

Egzistuoja stiprus ryšys tarp studentų motyvavimo ir praktinių įgūdžių formavimo. Galima teigti, kad kuo didesnę dėmesį praktikos vadovas skiria praktiniams įgūdžiams ugdyti, tuo studentai yra labiau motyvuoti, nes koreliacijos koeficientas lygus 0,758, o paklaida $p = 0,00$ (mažesnė už nustatytą reikšmingumo lygmenį 0,05).

Bendrosios praktikos slaugytojų darbas - tai įvairaus amžiaus (nuo gimimo iki mirties) sveikų, sergančių, neįgalių žmonių mokymas, procedūrų atlikimas, jų poreikių tenkinimas. Slaugytojai - tai ne tik slaugos paslaugų teikėjai, bet ir plataus profilio specialistai, turintys klinikinės slaugos, psichologijos, vadybos, socialinių bei pedagogikos žinių. Labai svarbi ne tik jų dalykinė kompetencija, bet ir asmeninės charakterio savybės. Praktikos vadovas ugdo ir formuoja jų žmogiškąsias ir profesines vertybes nuo pirmųjų praktikos dienų.

2 pav. Žmogiškųjų vertybių ugdymas

Bendražmogiškiosios vertybės – neatsiejama slaugytojo kompetencijos dalis. Tyrimo rezultatai rodo, kad praktikos vadovui svarbu ne tik profesiniai studentų gebėjimai, bet ir moralinės charakterio savybės. Didžioji dalis respondentų tvirtina, kad šios vertybės buvo ugdomos puikiai ir gerai.

Bendravimas yra fundamentinė visos slaugos sistemos sąvoka (PSO, Slauga, 1998). Žmogus yra socialinė būtybė ir kiekvieną dieną bendrauja su kitais žmonėmis. Apie 67 proc. respondentų teigiamai įvertino jų bendravimo su pacientais ir personalu skatinimą.

Daugiau kaip pusė (59,6 proc.) respondentų nurodė, kad praktikos vadovas skatino savarankiškumą. Atsakingumas – neatsiejama slaugytojo kompetencijos dalis, nes slaugytojams yra patikima didžiausia pasaulio vertybė – žmogaus sveikata. Būsimasis specialistas turi aiškiai žinoti savo pareigas ir funkcijas. 80 proc. studentų nurodė, kad praktikos vadovas gerai ugdė jų atsakomybės jausmą.

Aktyvumas yra ne tik svarbus slaugos kokybę užtikrinantis faktorius, bet ir svarbi sąlyga kompetencijoms įgyti ir nuosekliai jas plėtoti (Žydzūnaitė, 2006). Dauguma respondentų (65 proc.) gerai vertino jų iniciatyvumo ir aktyvumo skatinimą praktikos metu.

Jautrumas - empatija, gebėjimas pastebėti paciento problemas ir laiku jas išspręsti. Daugiau kaip pusė respondentų šios vertybės ugdymą įvertino puikiai ir gerai.

Gera slaugos darbuotojo kvalifikacija priklauso nuo domėjimosi mokslo naujovėmis ir nuolatinio tobulėjimo. 42,5 proc. studentų nurodė, kad motyvavimas studijuoti dalykinę literatūrą buvo geras ir puikus. Daugiau kaip pusė respondentų šį skatinimą įvertino patenkinamai.

Gladius yra teorinių žinių perteikimo ir motyvavimo studijuoti dalykinę literatūrą ryšys. Galima teigti, kad kuo praktikos vadovas daugiau suteikė teorinių žinių, jas gilino, tuo studentai buvo labiau motyvuoti domėtis dalykinės literatūros studijavimu ($r = 0,583$; $p < 0,05$).

Sėkmingai slaugytojo profesinei veiklai padeda ir specialūs gebėjimai, atitinkami mokėjimai bei įgūdžiai. Todėl praktikos vadovui labai svarbu skatinti, motyvuoti studentus įgyti praktinių mokėjimų ir įgūdžių. Dauguma respondentų (78,9 proc.) nuodo, kad motyvavimas įgyti praktinius įgūdžius buvo puikus ir geras.

Yra ryšys tarp praktinių įgūdžių ugdymo ir motyvacijos parametrų. Galima teigti, kad kuo praktikos vadovas daugiau moko praktinių įgūdžių, tuo didesnė motyvacija juos įgyti ($r = 0,561$, $p < 0,05$).

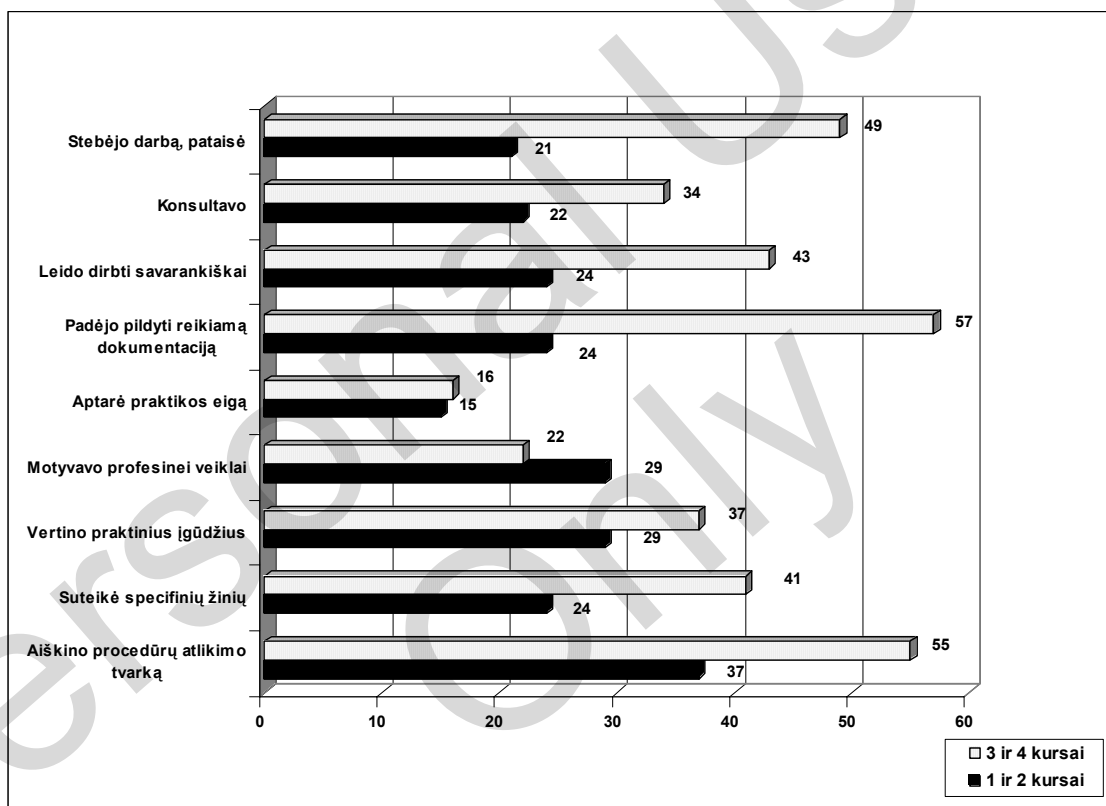
Palankios nuostatos specialybei formavimas susijęs su kompleksiniu mokymosi ir saviugdos poreikių ir interesų ugdymu, motyvų formavimu (Šernas, 1998). Palanki nuostata profesiškaui tobulėti, mokytis, dalyvauti profesinėje veikloje turėtų būti skatinama kiekvienos profesinės veiklos praktikos metu. Dauguma respondentų (68 proc.) nurodė, kad praktikos vadovas skatino dalyvauti profesinėje veikloje, tačiau vienas trečdalis apklaustųjų teigė, kad nepakankamai.

Motyvaciniai veiksniai

Motyvacija siejama su aiškinimu, kokios jėgos išjudina ir nukreipia žmogų renkantis veiklą, kaip ji palaikoma, kokios pastangos būtinos (Jovaiša, 1993).

Praktinei veiklai studentus motyvuoja daugelis veiksnių. Tai ir praktinės veiklos vertinimas, paskatinimas, sėkmė, pasitikėjimas, praktinių įgūdžių ugdymas, savarankiškumo ir iniciatyvumo skatinimas. Respondentai nurodė, kad praktikų metu buvo vertinami tiek praktiniai įgūdžiai, tiek teorinės žinios. 61,5 proc. studentų teigė, kad buvo vertinami jų praktiniai įgūdžiai, o teorinės žinios buvo vertinamos nepakankamai dažnai – 40 proc.

Siekiant išsiaiškinti, kokie praktikos vadovo veiksmai skatina respondentų aktyvumą, susidomėjimą praktine veikla, buvo prašyta iš 9 pateiktų teiginių nurodyti svarbiausius.

3 pav. Praktikos vadovo veikla

Dauguma respondentų nurodė, kad visa praktikos vadovo veikla skatina studentų motyvaciją. Bet daugiausia dėmesio vadovai skyrė veiksams, susijusiems su praktinių mokėjimų formavimu: procedūrų aiškinimui – 92 respondentai, darbo koregavimui - 70, pagalbai pildant dokumentaciją skyriuje – 77, specifinių žinių suteikimui – 65 respondentų.

Tai galima paaiškinti remiantis šiuolaikine motyvacijos teorija, kad žmogaus elgesio priežastimi galima laikyti asmeninį situacijos suvokimą. Todėl profesinių gebėjimų ir įgūdžių įgijimas siejamas su praktine veikla.

Išvados

1. Organizacinį pasirengimą praktikai respondentai vertino patenkinamai. Praktikos vadovas organizavo praktikos vykdymą, tikslų įgyvendinimą, padėjo studentams spręsti adaptacijos problemas.
2. Sveikatos priežiūros institucija ir praktikos vadovo veikla daro lemiamą įtaką studentams siekiant profesinių kompetencijų:
 - gilinamos teorinės žinios,
 - formuojami praktiniai įgūdžiai,

- ugdomos moralinės vertybės,
 - inicijuojamas dalyvavimas profesinėje veikloje.
3. Pagrindiniai veiksniai, skatinantys studentų motyvaciją:
- praktinių įgūdžių vertinimas,
 - pasitikėjimo, savarankiškumo, atsakomybės ir aktyvumo skatinimas,
 - praktikos vadovo veikla.

Literatūra

1. Bond B., 1998, Profesinis ugdymas ir kvalifikacija. *Profesinis rengimas. Tyrimai ir realijos*. Vilnius: VDU.
2. Butkienė G., Kepalaitė A., 1996, *Mokymas ir asmenybės brendimas*. Vilnius: Margi raštai.
3. Jovaiša L., 1993, *Edukologijos pradmenys*. Vilnius: VU leidykla.
4. Jucevičienė P., Lepaitė D., 2000, Kompetencijos sampratos erdvė. *Socialiniai mokslai*, 1(22).
5. Kalibatienė D., 2004, *Slaugos standartai*. Vilniaus universiteto leidykla.
6. Nacionalinis slaugos politikos forumas, 2005, *Lietuvos slaugos politikos strategija*. Projektas.
7. PSO, 1998, Bendravimas. *Slauga*, 3 dalis. Vilnius: Charibdė.
8. Rajeckas V.L., 2000, *Pedagogikos pagrindai*. Vilnius.
9. Slaugos studijos ir praktika, 1998. Vilnius.
10. Šiaulių kolegijos studentų praktikų organizavimo tvarkos aprašas, 2005.
11. Šernas V., 1998, *Profesinės veiklos didaktika*, Vilnius.
12. Žydzūnaitė V., 2002, Įgalinimas kaip slaugytojų kompetencijų vystymo dimensija. *Specialusis ugdymas*, 6.
13. Žydzūnaitė V., 2006, Slaugytojo, dirbančio priklausomybės ligų prevencijoje, kompetencijos turinio elementų vertinimas. *Sveikatos mokslai*, 4.

PRACTICE TEACHER'S ROLE IN THE PROCESS OF STUDENTS' MOTIVATION FOR PROFESSIONAL ACTIVITIES

Professional activities of nurses are not limited by medical care of patients. Social, psychological and educational aspects are very important.

The article deals with the role of mentors of practice in the process of motivation of students in their professional activities. The attitude of students towards the planning of practice of professional activities, summation of aspects of practical activities of mentors are presented in the article, the factors influencing the process of motivation of students during practical activities are analyzed. 106 respondents took place in the questionnaire: students of I-IV courses of the study program of general nursing. The data were processed by SPSS (version 12,0).